

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, pracovníci městských úřadů, dopravní odborníci, záměrci o udržitelnou mobilitu,

tématem dalšího čísla zpravodaje je veřejná doprava ve městech a regionech. Přinášíme vám pohled na zkušenosti se zaváděním MHD zdarma v evropských městech, neboť zavádění MHD zdarma je tématem, které je i v našich městech aktuální. Jen v letošním roce dochází k zavedení MHD zdarma například v Lovosicích a Litoměřicích, v některých dalších městech již mají také praxi se zavedením bezplatné veřejné dopravy.

Přinášíme informace o aktuálních výzvách pro podporu mobility v České a Slovenské republice, o dalším ročníku soutěže Do práce na kole a představujeme přehled aktivit k udržitelné mobilitě v Evropě.

Připravujeme v rámci sítě CIVINETu také řadu aktivit, nejbližšími aktivitami jsou dubnová Konference CIVINETu v Brně a červnový workshop v Hradci Králové. Podrobnější informace k chystaným akcím naleznete na stránkách tohoto

zpravodaje. Vaše tematické příspěvky a doporučení na konané akce můžete zasílat na civinet@cdv.cz.

Budeme se těšit na setkání s vámi.

Váš sekretariát CIVINET

Obr.1: Trolejbus MHD v Brně s upoutávkou na CIVITAS, autor: Michal Bajgart

OBSAH

Str. 1. - Úvodní slovo

Str. 2. - **Téma čísla: Veřejná doprava ve městech a regionech**

Bezplatná veřejná doprava – řešení pro města?

Co vyplývá ze zavedení veřejné dopravy zdarma?

Str. 3. - **Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika**

Jak oslovit tichou většinu? Workshop pro podporu participace na Plánech udržitelné městské mobility v Hradci Králové

Str. 4. - **Z prostředí měst/informace pro města**

Aktuální výzvy v České a Slovenské republice

Str. 5. - **Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility**

Evropské aktivity k udržitelné mobilitě

Str. 6. - Do finále soutěže ETM se probojovala i Praha

Startují další ročníky soutěže „Do práce na kole“

Jihomoravský kraj chystá elektronické odbavování cestujících

Str. 7. - Město Hamburk zavádí inteligentní parkování

Kalendárium: Události v roce 2018

Téma čísla: Veřejná doprava ve městech a regionech

Bezplatná veřejná doprava – řešení pro města?

Německo zvažuje zavedení bezplatné MHD

Německá vláda plánuje zavedení bezplatné veřejné dopravy nejprve v pěti modelových městech – v Bonnu, Essenu, Heidelbergu, Reutlingu a v Mannheimu. Pokud se opatření osvědčí, může být rozšířeno i na další města. Německo tak reaguje na kritiku ze strany Evropské komise, podle níž některá německá města dlouhodobě neplní stanovené limity oxidů dusíku. V případě, že limity nebudou dodržovány, hrozí Německu žaloba u Evropského soudního dvora a tedy i vysoké finanční pokuty. Opatřením by se měla zvýšit atraktivita hromadné dopravy v německých městech, a tím i její podíl přepravní dělby práce na úkor osobní automobilové dopravy.

Německé dopravní podniky jsou k zavedení bezplatné MHD skeptické, protože atraktivitu ovlivňuje především nabídka MHD, ne ceny. Z tohoto důvodu je třeba spolu se zavedením opatření také rozšířit vozový park, síť tramvajových tratí a obecně uzpůsobit dopravní infrastrukturu. Jedná se tedy pouze o dlouhodobě proveditelný projekt. Změny v dopravní infrastruktuře navíc znamenají další finanční náklady, přičemž města ztratí příjem z prodeje jízdného.

Zkušenosti z evropských měst

MHD zdarma už funguje v řadě menších evropských měst. Zatímco belgické město Hasselt se po 16 letech vrátilo z důvodů příliš vysokých nákladů k zpoplatnění dopravy, francouzské město Compiègne (40 000 obyvatel), které leží 90 kilometrů od Paříže, má bezplatnou dopravu již od roku 1975 a ztrátu zisku z prodeje jízdenek se mu daří nahradit zvláštní daní pro společnosti a firmy s více než 11 zaměstnavateli. Firmy platí podle zdejšího starosty ochotně, protože si jsou dobře vědomy, že jejich zaměstnanci z tohoto systému těží. Náklady na bezplatnou dopravu jsou 5,7 milionu eur ročně.

Zavedení autobusové dopravy zdarma zkouší v současnosti také další francouzské město, Dunkerk (90 000 obyvatel), které se stane největším z více než dvaceti francouzských měst s bezplatnou dopravou. V Dunkerku počítají s pozitivními ekologickými dopady, ale také se chtějí zbavit nerovnosti ve společnosti tím, že umožní lepší přístup do zaměstnání i k zařízením pro trávení volného času. Posílí se tak sociální struktura, dojde ke zlepšení ekonomické aktivity v centrech měst a nabídne to životaschopné řešení pro budoucnost bez aut.

Doba, kdy se začne počet automobilů výrazně snižovat, může nastat velmi brzy. Francouzská vláda ohlásila, že zakáže prodej všech aut s benzínovým nebo naftovým motorem do roku 2040, v Paříži dokonce ještě o deset let dříve.

Bezplatná veřejná doprava v ČR

V České republice se aktuálně připravuje zavedení MHD zdarma na autobusových linkách v Litoměřicích (<http://www.civinet.cz/nezarazene/mhd-bude-v-litomerich-od-kvetna-zdarma/>), z dalších měst provozují MHD zdarma na autobusových linkách v Lovosicích, Frýdku-Místku (<http://www.civinet.cz/nezarazene/frydek-mistek-mhd-zdarma/>), Hořovicích na Berounsku, Strakoncích, Třeboni a ve Valašském Meziříčí.

Doprava je vždy o pohodlí

Sjednocení služeb požadují v Německu - jednotný standard pro rezervaci i platbu jízdného, kdy s jedinou čipovou kartou nebo

přihlášením do aplikace můžete využívat služby, jako je jízda autobusy, vlaky, lodní dopravou, taxi, sdílenými vozidly, jízdními koly, elektrických dobíjecích stanic a systému parkování. Vytváří se tak systém služeb se spravedlivými a rovnými podmínkami pro všechny cestující.

Studie ukazují, že je pravděpodobné, že se lidé obejdou bez vlastnictví osobního vozu, pokud se jeho užívání stává dražší nebo komplikovanější - například zavedením vyšších daní, zvýšením cen parkovného a mýtného nebo úbytkem parkovacích míst.

Podle některých expertů nemusí navíc zrušení jízdného v MHD vést k zlepšení čistoty ovzduší. Domnívají se, že nabídku na bezplatné užívání MHD využijí spíše lidé, kteří autem jezdí i tak málo, nebo jej vůbec nevyužívají. Proto upozorňují, že je třeba uvažovat také o zavedení dalších opatření, jako jsou zóny s omezenou rychlostí, podpora elektromobility a další.

Použité zdroje:

<https://www.tagesspiegel.de/politik/massnahmen-gegen-luftverschmutzung-ist-die-idee-vom-kostenlosen-nahverkehr-realistisch/20963466.html>,

http://www.rozhlas.cz/plus/svet/_zprava/francouzsko-mesta-zavadeji-verejnou-dopravu-zdarma-kvuli-zacpam-i-ekologii--1769991.

- Alena Klímová, Michal Bajgart -

Co vyplývá ze zavedení veřejné dopravy zdarma?

Zavedení bezplatné městské hromadné dopravy má několik aspektů, které se promítnou do jeho dopadů a účinku na snížení individuální dopravy ve městě. Zde je stručně uvedeno několik obecných argumentů týkajících se potenciální realizace tohoto opatření.

Pokud bude jízdné zrušeno zcela, předpokládá se úspora části nákladů, o niž se sníží výpadek příjmů z tržeb. Těmito náklady jsou především náklady na výrobu a distribuci jízdních dokladů, jejich kontrolu, administrativní činnost spojenou s vymáháním pokut tzv. „černých pasažérů“. Tato úspora ovšem pokryje pouze 5–10 % z celkových nákladů dopravce, zatímco tržby z jízdného tvoří 40–50 %. Uhrazení rozdílu mezi nimi by potom bylo na objednateli dopravy, tedy na jednotlivých obcích.

V případě bezplatné MHD pouze pro některé kategorie cestujících (např. děti do 15 let, senioři) bude úspora minimální, protože je nutné i nadále počítat s administrativními náklady (je třeba dokládat nárok na toto zvýhodnění).

MHD zdarma bývá pokládáno za strategii vedoucí ke snížení automobilové dopravy a k současnému růstu míry využití hromadné dopravy. MHD ve městech je většinou projektována zhruba na současné množství uživatelů a zvýšení jejich počtu může znamenat, že kapacita systému MHD nebude dostačující. Tento tlak na zvýšení rozsahu provozu a případně i na změny infrastruktury bude vést k dalším nákladům, nebo naopak ke snížení kvality MHD.

Na druhou stranu lze předpokládat úsporu investic do infrastruktury pro individuální dopravu (např. parkovací plochy, rozšiřování infrastruktury,...) a na její údržbu v důsledku menšího opotřebení. Problematické je ovšem to, že v centrech měst již často stojí velké parkovací domy, nebo nákupní centra s rozsáhlými parkovacími kapacitami, přičemž na okraji měst města často nemají ve vlastnictví pozemky vhodné k výstavbě parkoviště typu P+R. Tato situace tak může vést k tomu, že auta do center budou jezdit

i nadále, nebo efekt alespoň nebude tak velký, jak se předpokládá. Vliv má i současný status MHD jako dopravy využívané sociálně nižšími vrstvami obyvatel a to, jak silné jsou návyky obyvatel na individuální automobilovou dopravu.

V případě zavedení bezplatné MHD by bylo nutné učinit také právní změny. Dopravce a cestující jsou ve vzájemném právním vztahu (tj. přepravní smlouva), který vzniká nástupem cestujícího do vozidla s platným jízdním dokladem. Z právního vztahu vyplývají

pro obě strany určitá práva a povinnosti. Pro jejich dodržování by bylo třeba nastavit novou definici tohoto vztahu.

Argumentů vzhledem k zavedení bezplatné MHD existuje celá řada. Realizaci tohoto opatření by tedy měla předcházet hluboká expertní analýza důsledků pro město i jeho obyvatele.

Zdroj: http://www.sdp-cr.cz/object/mhd-zdarma-pro-a-proti-18852/doc_2c.htm.

- Alena Klímová -

Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Jak oslovit tichou většinu ?

Workshop pro podporu participace na Plánech udržitelné městské mobility v Hradci Králové

V rámci projektu PROSPERITY pod záštitou Centra dopravního výzkumu se na konci února uskutečnil dopolední workshop v Hradci Králové na téma Komunikace a zapojení stakeholderů do procesu tvorby Plánů udržitelné mobility s belgickým expertem Patrickem Auwerxem z organizace Mobiel 21. Workshopu se zúčastnilo 14 zástupců magistrátů měst Hradec Králové, Olomouc a Pardubice.

Po krátké prezentaci projektu Prosperity zástupci měst představili své vlastní zkušenosti s tvorbou Plánu udržitelné městské mobility a hlavní úskalí se zapojováním veřejnosti, včetně probíhajících projektů.

Na slibně se rozvíjející diskusi navázal svou prezentací Patrick Auwerx, který na příkladech konkrétních vlámských projektů představil mnohdy dlouholetý a nelehký rozvoj zapojování veřejnosti. Skutečně udržitelná a plodná participace by se neměla vázat na funkční období, i když to mnohdy popírá realitu politického života. Neměla by být ani jednosměrným proudem informací – cílem by mělo být objasnit principy, na kterých plány staví, a přinést poznání, které pak vedou nejenom ke stížnostem, ale ke konstruktivním nápadům. Dalším postřehem, který se setkal s pozitivními reakcemi, byl „zkušební provoz“ návrhů projektů na dobu 2-3 měsíců – třeba zklidněných zón, spojený s vyhodnocováním odezvy a dopadů – jenž může přesvědčit i prvotní odpůrce. Glosa „pokud jsou problémy opravdu vážné, lidé se začnou o věc zajímat a mají vůli spolupracovat“ se pak setkala s opatrnou nadějí, že spolupráce se může rozvinout i z pozitivnější motivace.

Obr. 2: Participace je základním principem tvorby Plánů udržitelné městské mobility, autor: Zbyněk Sperat

Po krátké přestávce program již pokračoval workshopem, který spočíval v čtyřskupinové identifikaci stakeholderů v procesu tvorby Plánů udržitelné městské mobility, jejich moci (významu) v procesu, a míry, do jaké je Plán zasahuje. I když princip byl jednoduchý, diskuze nad různorodým přisuzováním významu a dopadů mezi skupinami vedly k postřehům nad možnostmi uvažování o plánech, procesu jejich tvorby a implementace. Na závěr Patrick přislíbil, že výstupy z něj budou základem pro další aktivity v rámci navazujícího červnového programu.

Obr. 3: Diskuze nad způsoby, jak nadchnout pro participaci i „tichou většinu“, autor: Zbyněk Sperat

Téma zapojování veřejnosti bude dále řešeno na 4-denním workshopu, který se bude za účasti zahraničních expertů opět konat v Hradci Králové, a to ve dnech 11. – 14. 6. 2018. Zde se o své zkušenosti podělí radní pro dopravu belgického města Sint-Niklaas v bloku nazvaném „Jak dosáhnout politického přínosu ze SUMPu“. Ten bude probíhat 13. – 14. 6. V předchozích dnech budou řešena témata Urban Transport Roadmap tool – webová aplikace na simulování scénářů SUMP a jejich dopadů; a Veřejné prostory ve městech a jejich využití.

Na workshop budou pozvána města CIVINETu, v případě volných kapacit bude účast nabídnuta i jiným městům.

- Danó Szabó, Zbyněk Sperat -

Z prostředí měst / informace pro města

Aktuální výzvy v České a Slovenské republice

Grantové výzvy v České republice

OP Doprava – Výzva č. 40 Zlepšení řízení dopravního provozu a zvyšování bezpečnosti dopravního provozu

Podpořeny budou projekty zaměřené na:

- rozvoj systémů a služeb včetně ITS ve městech pro řízení dopravy a ovlivňování dopravních proudů na městské silniční síti,
- rozvoj infrastruktur prostorových dat a zavádění nových technologií a aplikací pro ochranu dopravní infrastruktury i optimalizaci dopravy, vč. aplikací založených na datech a službách družicových systémů (např. Galileo, EGNOS, Copernicus aj.),
- rozvoj systémů a služeb ITS, GIS a infrastruktur prostorových dat (SDI), sítí a služeb elektronických komunikací pro poskytování informací o dopravním provozu a o cestování v reálném čase, pro dynamické řízení dopravy, ovlivňování dopravních proudů a poskytování informací a služeb řidičům a cestujícím ve městech a v rámci související infrastruktury.

Minimální výše způsobilých výdajů je 2 000 000 Kč. Míra podpory pro žadatele je až 85 % ze způsobilých výdajů projektu. O podporu mohou žádat města ČR nad 40 tisíc obyvatel (k 1. 1. 2016) ležící na územích zahrnutých v integrovaných strategiích ITI nebo IPRÚ, přičemž projekty musí být povinně součástí těchto strategií.

Příjem žádostí: do 31. 12. 2018

Alokace: 1,4 mld. Kč (Fond soudržnosti)

Příjemci podpory: Vlastníci/správci dotčené infrastruktury

Více informací naleznete na: <http://www.dotacni.info/category/aktualni-vyzvy-doprava-2014-2020/>.

Grantové výzvy na Slovensku

Aktuálně otevřené výzvy v oblasti dopravy jsou:

Plánování, příprava a budování cyklistických cest a turistických stezek (Kód výzvy: INTERREG V-A SK-CZ/2018/05)

O dotaci je možné žádat pro projekty týkající se výstavby nebo rekonstrukce cyklostezek a cyklotras, turistických stezek a zvýšení dostupnosti lokalit s přírodními a kulturními památkami (včetně rekonstrukce silničních úseků II. a III. třídy)

Oprávněnými žadateli jsou:

- Samospráva
- Státní správa
- Velké podniky
- Malé a střední podniky
- Mimovládní organizace

Výzva se týká Trnavského, Žilinského a Trenčínského kraje.

Příjem žádostí: od 8. 1. 2018 do 6. 4. 2018

Výška dotace: 2–4 mil. eur

Míra podpory: 95–100 %

Zvýšení atraktivity a přepravní kapacity nemotorové dopravy (především cyklistické) na celkovém počtu přepravených osob (Kód výzvy: IROP-PO1-SC122-2016-15)

Předmětem podpory je rekonstrukce, modernizace a výstavba infrastruktury pro nemotorovou dopravu. Může se jednat například o obnovu a rekonstrukci už existujících cyklistických komunikací, budování nových cyklistických komunikací; cyklokoridorů na existujících místních komunikacích; doplňkovou cyklistickou infrastrukturu – chráněná parkoviště pro kola, cyklostojany, nabíjecí stanice pro elektrokola, systémy automatické půjčovny kol, hygienická zařízení apod.

Oprávněnými příjemci podpory jsou:

- Samospráva
- Velké podniky
- Malé a střední podniky
- Mimovládní organizace

O podporu mohou žádat subjekty z celého území Slovenska.

Příjem žádostí: od 21. 12. 2016 do vyčerpání financí

Výška dotace: nestanovena

Míra podpory: 90–95 %

Zlepšení veřejné osobní dopravy (Kód výzvy: IROP-PO1-SC121-2016-12)

Podpořeny mohou být projekty týkající se infrastruktury veřejné hromadné dopravy nebo kvality vozového parku.

Oprávněnými příjemci podpory jsou:

- Samospráva
- Velké podniky
- Malé a střední podniky

O podporu mohou žádat subjekty z celého území Slovenska.

Příjem žádostí: od 6. 12. 2016 do vyčerpání financí

Výška dotace: nestanovena

Míra podpory: 90–95 %

Zlepšení dostupnosti k silniční infrastruktuře TEN-T a k silnicím I. třídy (Kód výzvy: IROP-PO1-SC11-2016-11)

Podpora se vztahuje na projekty, jejichž tématem je zlepšení dostupnosti k silniční infrastruktuře TEN-T a k silnicím I. třídy s důrazem na rozvoj multimodálního dopravního systému.

Oprávněnými žadateli jsou orgány samosprávy z celého území Slovenska.

Příjem žádostí: od 30. 11. 2016 do vyčerpání financí

Výška dotace: nestanovena

Míra podpory: max. 95 %

Strategické dokumenty pro oblast dopravy (Kód výzvy: IROP-PO1-SC121-2016-9)

Z grantu je možné financovat zpracování komplexních strategických dokumentů pro oblast dopravy včetně nemotorové dopravy – zpracování resp. aktualizace strategických dokumentů a územně-plánovacích podkladů (plány mobility, generely dopravy, plány dopravní obsluhy). Podpořit lze také vypracování nebo aktualizaci plánu udržitelné mobility.

Oprávněnými příjemci podpory jsou orgány samosprávy z celého území Slovenska.

Příjem žádostí: od 7. 10. 2016 do vyčerpání financí

Výška dotace: max. 876 000 eur

Míra podpory: 95 %

Plánované výzvy pro oblast dopravy jsou:

Dobudování základní technické infrastruktury (pozemkové komunikace)

Výzva se týká samosprávy v těchto krajích: Trnavský kraj, Košický kraj, Nitrianský kraj, Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Prešovský kraj, Trenčinský kraj

Příjem žádostí: od 31. 3. 2018 do vyčerpání financí

Výška dotace: –

Míra podpory: –

Zlepšení environmentálních aspektů ve městech a v městských oblastech

Budování prvků zelené infrastruktury a zavádění systémových prvků snižování znečišťování ovzduší a hluku.

Oprávněnými žadateli o podporu jsou:

- Samospráva
- Státní správa
- Akademický sektor
- Mimovládní organizace

Výzva se vztahuje na tato území: Trnavský kraj, Košický kraj, Nitrianský kraj, Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Prešovský kraj, Trenčinský kraj.

Výzva byla plánována od 28. 2. 2017 do vyčerpání financí, v současné době je již **zpožděná**.

Informace o aktuálních a plánovaných výzvách naleznete na: <https://www.grantexpert.sk/operacne-programy/operacne-programy-na-slovensku/operacny-program-integrovana-infrastruktura/>.

A dále na: http://www.zmos.sk/europske-fondy.phtml?id_menu=112604&limited_level=1&stop_menu=112604&hyb=112604.

Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility

Evropské aktivity k udržitelné mobilitě

Evropská konference o managementu mobility 2018, Uppsala, Švédsko

Ve dnech 30. května – 1. června 2018 se ve švédské Uppsale uskuteční 22. Evropská konference o managementu mobility – ECCOM 2018. Hlavní téma zní: „Mobility in disruption – fast forward to smart and sustainable societies“ (tj. **Mobilita v převratu – rychle směrem k inteligentním a udržitelným společnostem**). Konference ECCOM je nejdůležitější evropskou platformou v oblasti mobility. Letošní ročník chce zdůraznit potřebu řešení mobility směrem k dosažení udržitelných cílů v transformující se společnosti. „Převratem“ je myšleno, že se očekává, že přijde něco nového, což je přesně to, co je v rychle se měnící společnosti potřeba. V podstatě se tak jedná o revoluci v mobilitě.

Zdroje: <http://www.epomm.eu/index.php?id=2812>, <https://eccom2018.com/>.

Fórum CIVITAS 2018

Letošní 16. ročník konference CIVITAS fórum se uskuteční v termínu 19.- 21. září ve městě Umeå ve Švédsku. Jedna z hlavních evropských událostí k udržitelné mobilitě je pořádána sítí měst CIVITAS Forum.

Město Umeå je příkladem mezi městy v oblasti udržitelné městské mobility. Město realizovalo řadu opatření v rámci udržitelné mobility, mezi nimi i např. pořízení elektrického autobusu s rychlým nabíjením, za který v roce 2015 získalo ocenění CIVITAS pro oblast technických inovací.

V rámci třídní konference bude probíhat diskuze ohledně nejaktuálnějších témat týkajících se udržitelné městské mobility a představí se inovativní projekty, jejichž řešení přináší Evropě čistší a lepší dopravu. Účastníci konference se budou moci zúčastnit interaktivních workshopů a besed, exkurzí na inspirativní místa a mohou získat zkušenosti od špičkových evropských expertů. Podrobnosti k registraci budou zveřejněny na: <http://civitas.eu/>. O bližších informacích vás budeme informovat.

Pro více informací navštivte: <http://civitas.eu/forum2018>.

Do finále soutěže Evropského týdne mobility se probíjela i Praha

Evropská komise vyhlásila tři finalisty soutěže Evropského týdne mobility: Prahu, Vídeň a Granadu. Celkový vítěz bude oznámen na slavnostním vyhlášení 21. března v Bruselu.

Obr.4: Městské prostředí přivítivé všem uživatelům,
autor: Michal Bajgart

V rámci soutěže Evropský týden mobility jsou představeny místní úřady, které výrazně podporují udržitelnou, ekologicky šetrnou městskou dopravu, která je zároveň nenáročná na financování. Mezi tyto druhy dopravy patří hromadná, pěší nebo cyklistická doprava. Praha byla vybrána nezávislou odbornou porotou mezi finalisty soutěže v kategorii měst s více než 50 000 obyvateli. Ocenění se vztahuje k roku 2017, v jehož průběhu Praha dle poroty vynikala při vytváření vzájemně prospěšných partnerství s nevládními organizacemi a s místními podniky.

Evropský týden mobility je každoroční kampaní probíhající ve dnech 16. - 22. září a jejím národním koordinátorem v České republice je Ministerstvo životního prostředí. Cílem kampaně je prezentovat občanům alternativy udržitelné mobility přispívající ke snížení emisí oxidu uhličitého a ke zlepšení stavu ovzduší.

Celý článek naleznete na: https://www.mzp.cz/cz/news_ETM_180228.

Startují další ročníky celonárodních soutěží Do práce na kole

V České republice se v květnu 2018 uskuteční 8. ročník celostátní soutěže **Do práce na kole**. Loňského ročníku Do práce na kole se zúčastnilo téměř 13 tisíc soutěžících z celé ČR. Registrovat se do aktuálního ročníku mohou jednotlivci a dvou až pětičlenné týmy zaměstnanců dojíždějící do práce na kole, a to od března 2018 na webových stránkách www.dopracenakole.cz. Dalšími možnými způsoby je využití elektrokola, koloběžky, kolečkových bruslí, vozíčku, longboardu, chůze nebo běh, přičemž uvedené způsoby je možné v průběhu pracovního týdne kombinovat.

Zároveň se v měsíci květnu uskuteční 1. ročník soutěže Do školy na kole určená pro týmy studentů z předem zapojených škol. Obě soutěže pořádá občanské sdružení Auto*Mat. Cílem je motivovat obyvatele, aby jako dopravní prostředek po městě využívali jízdní kolo nebo jakoukoliv nemotorovou dopravu a přispívali tak k čistšímu ovzduší a k celkově bezpečnějšímu a příjemnějšímu městu. V rámci soutěže Do práce na kole je vyhlášeno pět kategorií:

pravidelnost týmů, výkonost jednotlivců, RunCZECH Běhej do práce, Cyklozaměstnavatel roku a Kreativní soutěž s CK Kudrna - Zážitek. Jednotlivé kategorie si může každé město lehce obměnit.

Na Slovensku probíhá celonárodní kampaň „Do práce na bycykli“ od 1. března do 31. května 2018. Pátý ročník soutěže vyhlašuje Ministerstvo dopravy a výstavby SR ve spolupráci s Občanskou cykloiniciativou Banská Bystrica. Hlavním cílem je pod mottem „Odhodlaj sa zmeniť svoj pohľad na cestu do práce!“ podpořit rozvoj nemotorové, především cyklistické dopravy ve městech. Národní kampaň se snaží vyzvat samosprávy na Slovensku a zaměstnavatele k vytváření kvalitních podmínek pro cyklistickou dopravu a motivovat zaměstnance k většímu využívání této dopravy při cestě do práce.

Obr.5: Kampaň Do práce na bicykli na Slovensku, zdroj: <https://www.dopracenabicykli.eu/dokumenty-na-stiahnutie>

Přihlásit se mohou 2-4členné týmy zaměstnanců firem, institucí a organizací nebo týmy studentů škol starších 15 let (od 1. března do 5. května 2018), poté, co se do soutěže zaregistruje samospráva (od 1. března do 18. dubna 2018), ve které mají trvalé bydliště, nebo do které docházejí do zaměstnání. V průběhu trvání soutěže budou zaměstnanci dojíždět do práce na kole a zapisovat své výsledky na webové stránce www.dopracenabicykli.eu. Ocenění může získat nejenom zaměstnanec, ale rovněž samospráva a společnost, ve kterých se zapojil nejvyšší počet soutěžících. V kategorii samospráv budou mezi pět vylosovaných samospráv s minimálním počtem 100 registrovaných účastníků rozděleny 3 veřejné cyklopumpy a 21 cyklistických stojanů.

Letošní novinkou je možnost **zaznamenávat jízdy a přesné trasy v mobilní aplikaci**. Tento způsob přinese samosprávám cenné informace využitelné pro efektivnější plánování investic do dopravní infrastruktury. Přímo na webových stránkách je možné sledovat aktuální statistiky z průběhu soutěže, jako je celkový počet ujetých kilometrů na kole, množství ušetřeného CO₂, počet jízd a průměrný počet kilometrů na účastníka.

Po loňském rekordním ročníku, do kterého se zapojilo více než 8 500 soutěžících ze 74 samospráv, chtějí organizátoři ještě více rozšířit počty soutěžících a větším množstvím cyklistů v ulicích inspirovat ty, kteří pro přesun po městě stále ještě využívají osobní automobil.

Zdroje: www.dopracenabicykli.eu a www.dopracenakole.cz.

Jihomoravský kraj chystá elektronické odbavování cestujících

Společnost Kordis, která v Jihomoravském kraji zajišťuje integrovanou dopravu, vypsalala tendr na tisíc nových pokladen,

kteří cestujícím v Jihomoravském kraji umožní platit v autobusech platební kartou. V ideálním případě by cestující již od roku 2019 nemusel při odbavování přijít s řidičem do kontaktu.

Princip použití by měl vypadat tak, že cestující při každém nástupu a výstupu přiloží kartu k přístroji a na konci dne mu bude odečtena výsledná částka. Systém by tak umožnil efektivní vyhodnocení nejhodnějšího jízdného tak, že z karty strhne jen maximální denní limit v ceně celodenního jízdného. Nový systém odbavování by měl být zaveden v průběhu roku 2019.

Více informací naleznete na: https://brno.idnes.cz/jizdenky-jizni-morava-kordis-platba-kartou-fkw-/brno-zpravy.aspx?c=A180213_382756_brno-zpravy_krut.

Město Hamburk zavádí inteligentní parkování

Aplikace „Park and Joy“ urychluje a usnadňuje hledání parkovacího místa díky informacím ze senzorů umístěných na parkovištích v Hamburku. K poskytnutí informací o dostupném místě využívají

senzory novou radiovou technologií (NB-IoT). Po zaparkování mohou uživatelé prostřednictvím aplikace zaplatit i poplatek za parkování. Prvních 100 senzorů je instalováno v oblasti Wandesbek Markt a do konce roku 2019 se očekává umístění až 11 000 senzorů po celé oblasti vnitřního města Hamburku. Jedná se tak o první takto rozsáhlé použití těchto nových parkovacích senzorů.

Podle Olivera Bahse, vedoucího Connected Mobility u společnosti T-Systems, stráví lidé hledáním parkovacího místa průměrně 20 minut denně, což vede k ucpávání komunikací a ke zvýšení emisí z výfukových plynů v centru města. Řešení by měla poskytnout tato aplikace, která usnadňuje proces parkování od začátku do konce, z čehož budou těžit dojíždějící do zaměstnání, obyvatelé města i turisté. Plánované propojení mezi Park & Ride a veřejnou dopravou usnadňuje rozvoj nového digitálního modelu Německa. Přínosem je také předvídatelné využití dopravní infrastruktury, což pro město představuje efektivní nástroj managementu.

Více informací naleznete na: <http://www.eltis.org/discover/news/intelligent-parking-hamburg>.

Jak se stát členem CIVINETu

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na e-mailovou adresu civinet@cdv.cz.

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné autority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

Kalendárium

Události CIVITAS v Evropě:

21.3.2018, „Shared Mobility ROCKS“, Aalst (Belgie)

Sdílená mobilita ve městech a venkovských oblastech je hlavní téma mezinárodní akce, kterou pořádá společnost Autodelen.net a Taxisop. Akce propojuje odbornou diskuzi a zasedání nad evropskými projekty s cílem poskytnout nové pohledy na problematiku sdílené mobility.

Diskutovanými tématy spojenými s městskou mobilitou budou Smart cities, MaaS, design měst, sociální začleňování, dostupnost veřejné dopravy ve venkovských oblastech, autonomní vozidla a vývoj v oblasti scénářů pro budoucnost sdílené mobility.

Podrobný program akce: <http://gedeeldemobiliteit.be/sharedmobilityrocks/>.

Přihlašování na akci: <http://gedeeldemobiliteit.be/sharedmobilityrocks/practical/>.

14. – 15. 4. 2018, Mezinárodní festival Cargo Bike, Berlín

Mezinárodní festival Cargo Bike 2018 pořádá společnost VELOBerlin. Festival se bude konat na bývalém letišti Tempelhof v Berlíně, kde se setkají návštěvníci akce, uživatelé nákladních kol, designéři, výrobci a prodejci nákladních kol. Vedle bohatého programu je akce jedinečnou šancí k uspořádání hromadné jízdy nákladních kol v rámci setkání uživatelů z celé Evropy a celého světa.

Více informací k programu naleznete na: <http://www.cargobikefestival.com/>.

16. 4. 2018, Konference „Growing Green City Routes“, Nijmegen (Nizozemí)

Konference dává prostor zájemcům z oblasti městské logistiky, aby si vyměnili své zkušenosti a sdíleli inovace. Na konferenci se účastníci mohou stát členem komunity Smart City Hubs. Uhrazení účastnického poplatku na této konferenci Vám umožní bezplatné členství v komunitě v prvním roce.

Další informace naleznete na: <https://growinggreencityroutes.eu/>.

16. – 19.4.2018, 7. ročník akce Transport Research Arena TRA 2018, Vídeň

TRA 2018 je akce propojující výzkumné pracovníky, vědce, dopravní inženýry, zástupce jednotlivých společností a zástupce z řad veřejné správy pro oblast dopravy. Vítanými účastníky jsou také jednotlivci, kteří se zabývají tvorbou dopravních politik a pohybují se v oblasti výzkumu. Akce se zabývá otázkami nových výzev v oblasti mobility a logistiky a otevírá prostor pro diskusi nad otázkami dopravy a dopravní infrastruktury. Tematicky budou pokryty všechny druhy dopravy: silniční, železniční, vodní, letecká i multimodální.

Přihlášení se a více informací naleznete na: <https://www.traconference.eu/call-for-abstracts/>.

23. – 24. 4. 2018, CIVITAS Urban Freight Conference, Brusel

Na konferenci budou prezentována a diskutována různorodá témata, která se zaměřují nad budoucností citylogistiky: spolupráce stakeholderů, politika a regulace, plánování nákladní dopravy, technologie, sběr dat a řízení poptávky.

Pro více informací se můžete podívat na: https://www.polisnetwork.eu/uploads/CIVITAS_Urban_Freight_Conference_-_draft_agenda_v01.pdf.

14. 5. - 18. 5. 2018, Školení na téma: „Dánský model“ používání kola jako hlavního dopravního prostředku, Kodaň

Nyní máte možnost získat zkušenosti od předních dánských odborníků, kteří pracují pro společnost Gehl Architects. Pokud potřebujete rozšířit své znalosti o **konkrétní nástroje na podporu cyklo dopravy a zlepšení podmínek pro cyklisty ve vašem regionu nebo městě**, pak neváhejte a přihlašte se na akci.

Školení kombinuje prezentace, workshopy a exkurze na místa, kde vám odborníci poskytnou informace k inspirativnímu tvoření živoucích měst přívětivých k cyklo dopravě. Získáte návod na to, jak začlenit téma cyklo dopravy do městských a regionálních strategií a politik v rámci udržitelné mobility, propojení s cíli v oblasti klimatu nebo dopravního plánování.

Odborníci budou spolupracovat přímo s vámi, aby bylo možné na místě aplikovat dané inspirativní řešení na problematiku v kontextu vašeho města.

Workshopy, exkurze a prezentace se budou zabývat různými tématy: užívání jízdních kol, udržitelná městská mobilita, snižování znečištění ovzduší, zřízení infrastruktury pro jízdní kola, bezpečnost silničního provozu, multimodalita a citylogistika, efektivní veřejné vzdělávání a veřejné povědomí o výhodách užití jízdního kola jako dopravního prostředku.

Cena pro jednotlivce: cca 1.800 EUR

Cena pro skupiny 4 osob: Pokud se zaregistrujete jako skupina čtyř osob, obdržíte jedno volné místo na školení nebo 25% slevu pro všechny čtyři účastníky.

Skupinová sleva platí pouze při registraci a platbě všech čtyř osob ve skupině současně.

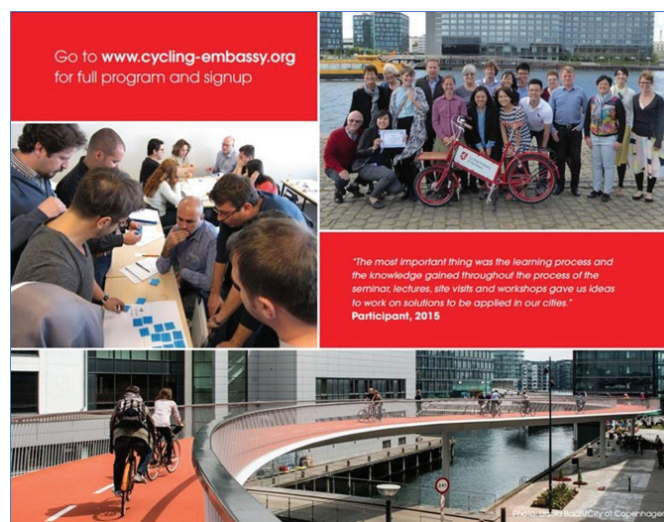
V ceně je zahrnuto odborné poradenství, tištěné materiály a náklady na exkurze do města Odense, zapůjčení jízdních kol, obědy a drobné občerstvení o přestávkách (káva). Cestovní a ubytovací výdaje nejsou zahrnuty, platí je každý účastník individuálně.

Školení bude omezeno počtem 25ti účastníků a je otevřeno jak pro individuální i skupinové zápisy.

Registrovat se lze na odkazu:

<http://www.cycling-embassy.dk/2018/01/10/join-our-bikeable-city-masterclass/>.

Pořadatel: Cycling Embassy of Denmark

30. 5. – 1. 6. 2018, Evropská Konference Mobility Management (ECOMM), Uppsala (Švédsko)

Konference se každoročně účastní okolo 350-500 zájemců a zahrnuje na 50-80 přednášek, prezentací a exkurzí pro témata z oblasti mobility a bohatý doprovodný kulturní program. ECOMM 2018 má ambici nabídnout účastníkům akce jedinečný zážitek v podobě široce zaměřeného spektra témat týkajících se mobility a nejnovějších trendů z oblasti vývoje a inovací.

Registrovat se můžete na: <https://ecomm2018.com/registration/>.

Události v České a Slovenské republice:

28.3.2018, Jak pracovat s Metodikou dopravní výchovy pro mateřské školy, Brno

Akce se koná dne 28. března od 9:00 do 12:00 v prostorách Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Přihlásit se můžete zde: <https://www.cdv.cz/jak-pracovat-s-metodikou-dopravni-vychovy-pro-materske-skoly/>.

17. - 19. 4. 2018, 5. ročník Konference České parkovací asociace, Ledec nad Sázavou

Hlavní témata:

1. Hlídané parkovací plochy
2. Moderní regionální mobilita
3. Carsharing
4. Konkrétní poznatky z několika měst ČR
5. Příprava na podzimní Valné shromáždění Evropské parkovací asociace a společné zasedání EPA+POLIS+4. seminář ČPA.

Přihlásit se můžete zde: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScNreR2zCYdFx0qw5VXQsXxyuhyLc6z1TBG0F24cVEceD9Unw/viewform>.

23. - 25. 4. 2018, Fórum pro mobilitu EUROCITIES, Praha

Rostoucí objem silniční dopravy ve městech vede k široké škále problémů: dopravní zácpy a nehody, znečištění ovzduší a hluk, znečištění životního prostředí a negativní dopady na zdraví občanů.

Členové sítě EUROCITIES se zavázali podporovat udržitelnější a integrované systémy městské dopravy, poskytovat občanům pohodlnou a dostupnou veřejnou dopravu a chránit bezpečnost chodců a cyklistů.

Priority v tomto období (2017 – 2018) jsou:

- Vymezení měst v dopravních strategiích EU,
- Čistá, vzájemně provázaná a autonomní mobilita,
- Plánování a financování v oblasti udržitelné městské mobility.

Aktivity fóra, o kterých se můžete dozvědět více:

1. Politika EU,
2. Členství a vytváření sítí,
3. Připojení se k projektům.

Podrobnější informace o akci a jednotlivých aktivitách fóra naleznete na: <http://www.eurocities.eu/eurocities/forums/mobility&tpl=home>.

25. – 26. 4. 2018, Výroční konference CIVINETu, Brno

Síť měst CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s. a Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., si Vás dovoluují pozvat na výroční konferenci CIVINETu, která se koná ve dnech 25. - 26. 4. 2018 v areálu výstaviště Brno.

Konference proběhne v rámci mezinárodního veletrhu URBIS SMART CITY FAIR 2018 (<https://www.bvv.cz/urbis/>).

Program konference CIVINET

Prvním den (25. 4., 9.30 - 13.00) - Nízkoemisní zóny,

Druhý den (26. 4., 10.30 - 13.00) - Aktuální informace ze SUMP/SUMF a firemních plánů mobility.

Oba konferenční dny budou rozděleny blokem Nejlepší evropská praxe (25. 4., 14.00 - 18.00), kde vystoupí např. Ulrik Nielsen z Gehl Architects s tématem: Případy užití a principy „Měst pro lidi“. Uslyšíte také další inspirativní příspěvky z Rotterdamu, Vídně, Brodeaux, Grazu nebo Stavegeru.

Na uvedených webových stránkách <https://www.cityone.cz/urbis#actions> probíhá registrace na akci.

Členská města CIVINETu mají vstup na celou akci zdarma (po provedení registrace jim bude rozeslán promo kód k volnému vstupu do areálu BVV).

25. - 28. 4. 2018, URBIS SMART CITY FAIR 2018 – veletrh chytrých řešení pro města a obce, Brno

Veletrh navazuje na pilotní ročník veletrhu chytrých řešení pro města a obce v roce 2017. Na platformě nejvýznamnější veletržní správy ve střední Evropě a města Brna jako lídra v inovacích a „follower city“ programu Horizont 2020 vzniká unikátní prostor pro sdílení nápadů a konkrétních řešení, jak uvést k životu a rozvíjet koncept Smart city ve středoevropských městech a obcích.

Načerpejte inspiraci jak budovat moderní město, obec, nebo jimi vlastněné či řízené organizace. Představte své projekty a získajte pro ně partnery. Na veletrhu URBIS potkáte lidi, kteří mají skvělé nápady a pomohou vám je uvést v život. Vybírejte z široké nabídky konkrétních řešení, díky kterým bude vaše město či obec příjemnějším místem k životu.

Na akci vystoupí Ulrik Nielsen - světově uznávaný urbanista a architekt, jež je jednou z tváří proslulého studia Gehl Architects. Zabývá se veřejným prostorem, jeho přeměnou ze „silnic“ zpátky na ulice. Na konkrétních příkladech ukazuje, jak oživení veřejného prostoru pozitivně ovlivňuje chování lidí. Studio Gehl Architects svoje řešení přivádí k životu už ve 250 městech po celém světě včetně globálních metropolí New Yorku, Sydney nebo Moskvy.

Informace o doprovodném programu: <https://www.bvv.cz/urbis/urbis-2018/doprovodny-program/>.

Registrace na: <http://www.bvv.cz/urbis/urbis-2018/>.

11. - 15. 6. 2018, Workshop pro města a obce, Hradec Králové

Na akci se budeme věnovat tématům:

- Jak dosáhnout politického přínosu ze SUMP
- Komunikace a zapojování veřejnosti a stakeholderů do SUMP a opatření v SUMP
- Přínosy SUMP pro politiky a město
- Urban Transport Roadmap tool – webová aplikace na simulování scénářů SUMP a jejich dopadů
- Veřejné prostory ve městech a jejich využití
- Exkurze po dopravních řešeních v Hradci Králové (cyklistická infrastruktura, veřejná doprava)

Na workshop budou pozvána města CIVINETu, v případě volných kapacit bude účast nabídnuta i jiným městům.

Uvítáme, pokud se budete účastnit některé z akcí, když nám zašlete své postřehy, které budeme moci sdílet s dalšími zájemci o aktuality z oblasti udržitelné mobility. Děkujeme.

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a, 636 00 Brno
e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba v ČR:

Ing. Zbyněk Sperat, Ph.D., e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba na Slovensku:

doc. Ing. Dana Sitányiová, PhD.,
email: dana.sitanyiova@fstav.uniza.sk

Více informací o CIVINETu vč. přihlášky do CIVINETu a deklarace zájmu o členství jsou k dispozici na internetových stránkách <http://www.civinet.cz>.

O CIVINETu Česká a Slovenská republika, z.s.

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika, z. s., byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O Zpravodaji CIVINETu Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Ing. Michal Lazor,
Mgr. Michal Bajgart,
Ing. Zbyněk Sperat, PhD.
(Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.),

Sdělení

Názory zde prezentované jsou názory autorů a nemusí nutně odrážet pohledy Evropské komise.

Uzávěrka tohoto čísla: 12. 3. 2018